

REDACȚIA

Deák Ferencz-utca nrul 20

ABONAMENTUL

Pe un an 20 cor.
Pe jumătate an .. 10 "
Pe 1 lună 2 "Nri de Duminică pe an 4
coroane.Pentru România și America
10 coroane.pentru România și străinătate
numeri de zi pe an 40 franci.

TRIBUNA

ADMINISTRAȚIA

Deák Ferencz-utca nrul 20.

INSERȚIUNILE

de un șir garmond: prima
dală 14 bani; a doua oară
12 bani; a treia oară 8 bani;
de fiecare publicațiune.Manuscripte nu se
inapozază.

Telefon oraș și comitat 502.

Pierderile mari.

(*)Presa maghiară cu adevărat jubilează când vre-un nenorocit de Român, ajuns la slujbă de stat ori la comitat, își maghiarizează numele. Iar când vre-un învățator de stat viclean dă *examen bun* cu elevii — români ori de altă naționalitate, faptul (ori mai bine! *aparența!*) trece drept eveniment și te miri că ce comună neînsemnată, locuită de naționalități, devine d'odată »cetate tare a ideii de stat național maghiar«, pentru că, vezi Doamne, »naționalitățile își însușesc limba maghiară«. În realitate nu s'a întâmplat de cât atâta: copiii au învățat pe de rost câte-va poezii »patriotice« și știu să răspundă ungurește că masa e pătrată ori rotundă iar scaunul are patru picioare.

Că în satul curat românesc, slovăcesc ori sârbesc n'au nici un rost școlile de stat, deoare-ce și dacă ar învăța în școală ungurește după un an doi copiii uită tot, despre asta presa maghiară nu vrea să știe; nu se gândește nici la sala împrejurărilor care-l face pe bietul Român și Slovac să-și lapede numele cinstit moștenit din părinți și să primească botezul șovinist.

Nu, pentru că presei maghiare îi trebuie — *succese!* Cu ce ar motiva altfel politica de maghiarizare? Temei etic nu are această politică. Țintă practică iarăși nu are. Presa și cei dela spatele ei trebuie să îmbete deci opinia publică maghiară cu *succese* maghiarizării cari — așa zicând — vin de sine.

Iar până se preocupă cu astfel de succese mici, adesea succese *numai pe hârtie*, până ce din vre-un sat ascuns între munți, la spatele lui Dumnezeu, face, »fortăreață a maghiarizmului«, și din câți »stréber«-i toți câte un apostol al — ideii, nu se gândește nimeni la *pierderile mari*, la numărul exasperant al celor emigrați din patria ajunsă cărmuită în chip neghiob. Măcar că din când în când ziarele maghiare sunt silit să înregistreze *cărțile* statisticianilor străini cari arată imensele pierderi, prin emigrări, ale Ungariei.

Și nu e vorba numai de fiii *naționalităților*, ci de *Ungurii* emigrați.

Astfel, nu de mult a apărut o carte a comisariatului de emigrări al Statelor-Unite din America. Intrânsa se face un tablou trist despre emigrările din Europa. Intre altele se arată, că dela 1821 până la 1890 din Austro-Ungaria au emigrat în Statele-Unite 454.000 suflete. În ultimii 14 ani numărul emigranților a crescut într'una. Astfel, de pildă, în 1901 au plecat 171.000, în

1902 au emigrat peste 200.000, dintre cari 100.000 din Ungaria; între aceștia erau 23.000 Unguri.

Inregistrând aceste pierderi, organul »imperializmului maghiar«, »*Budapesti Hirlap*« (nrul 207) esclamă:

»Dacă pierderile vor urmă tot așa, supremația noastră de rasă ar ajunge periclitată și astfel e *chestie de viață* să punem capăt emigrărilor! Pe noi numai Slavii ne întrec în emigrări, cu 36.934 suflete. Ei însă, cu masa lor enormă, nu simt pierderea. Dar noi!«...

Pe lângă pierderea *națională* este a se socoti adică și cea *economică*. Marele statistician Kopp a făcut adică socoteala că în veacul trecut Europa a pierdut, prin emigrări, miliarde. *Singură Ungaria pierde 50 milioane coroane pe an*, deși emigranții din Ungaria sosesc în America mai cu puțini bani: emigranții cehi și moravi, de pildă, duc cu ei de două ori mai mulți bani.

Și se duc cei din Ungaria nu din cauză că nu i-ar cuprinde pământul. Se știe doar, că populația Ungariei este abia de 22 milioane flete pe un kilometru pătrat, până și în Austria vine pe fiecare kilometru 70 locuitori, în Belgia 210.

Organul imperializmului maghiar astfel recunoaște că: »Masa mare a *emigranților din cauza sărăciei* se recrutează din țările cu populație rară. Va să zică unde lipsește nu pământul, ci *cultura*. Locuitorii țărilor mai puțin culte nu pot să supoarte povărele vieții de stat modern și astfel emigrările din Europa au aierul că sunt *o fugă înaintea exploatării de stat*«...

Nu încape nici cea mai mică îndoială că adevărul acesta este scos mai ales din experiența vieții statului ungar. Altfel cum s'ar explică faptul că *Ungaria dă de cinci ori atâția emigranți cât împărăția germană* care-i de șase ori mai mare?!

Cât de criminali au fost cei cari au cărmuit Ungaria, se poate judeca dintr'o comparație cu Germania.

Dela 1881 în fruntea emigranților au stat cei din Germania. În acel an puternicul imperiu dedese adică 220.000 emigranți (în 1873 a dat 110.438, în 1878 a dat 35.888). Și zece ani de-a rândul tot în frunte a stat. Dela 1894 încoaci însă, în urma *politiceii sale economice cuminte* emigranții au început să scadă, așa că anul trecut n'au emigrat decât 20.000. Cei mai mulți emigranți germani se duc în *colonii germane*.

În același timp *numărul emigranților din Ungaria crește pe fiecare an*.

Cui îi pasă de asta? Și cine se preocupă de stavilirea emigrărilor? Insuși actualul

ministru de justiție fusese doar avocatul unei societăți germane care transportă emigranți și mai zilele trecute l-au acuzat că și acum, prin cancelaria condusă de fiul său, servește acea companie îmbogățită din banii nefericitorilor emigranți!

Doar sub Széll cel vestit s'a făcut atâta că au fost luați la goană agenții societăților străine cari păcăleau și seduceau pe bieții emigranți din Ungaria, iar agerul Tisza a aranjat ca emigranții să poată pleca mai cu înlesnire *prin Fiume*, sub flamura ungu-rească, dar duși tot de societate *străină*, în direcția căreia, cu *plată bună*, au fost aleși puternici de-ai zilei.

Despre Andrassy se scria mai zilele trecute, că în ministerul de interne va înființa o secție a emigrărilor. Cine este însă așa de naiv să creadă, că prin crearea câtorva slujbe bine plătite se vor stavili emigrările?

În felul acesta emigrările au ajuns cel mult un mijloc de procopseală pentru *protejații tuturor guvernelor*, iar nu chestia care să preocupe serios pe vre-un bărbat de stat maghiar. Aceștia sunt toți preocupați de *șovinism* și *maghiarism* și astfel ocupă cu o preocupare profundă a maghiarilor și pe *șovinii* și *maghiarii* din țările vecine. Satul țării, iar țara, se pierdă.

Contra cui? »B. H.« scrie pe larg cu mult venin despre eroul nostru național Sever Axentie, care azi numai cu suflul e în mijlocul nostru, și e revoltată, că M. Sa a decorat pe acest »trădător«.

Cere deci pedepsirea celor ce au făcut acest act de nedreptate națiunii maghiare: Iată cum sfârșește.

»În adevăr numai aceia e națiune mare și sublimă, care știe să-și răsbune tradarea făcută contra ei.

Așa-i, că e foarte dureros, chiar rușinos, că noi nu suntem în stare să împiedecăm, ca să nu se împărtășască de continuuă remunerațiune din partea curții cea mai sângeroasă figură a revoluției române din 1848—49, Axentie Severu, incendiatorul Aiudului, călăul neîndurat al inteligenței maghiare din comitatul Alba-Inferioară?«

Tenorul în care e scris acest articol e din cale afară revoltător. Și procurorii, cari se năpustesc fără nici o îndurare asupra noastră, afla-vor oare, că articolul din »B. H.« e îndreptat cu multă patimă contra domnitorului?

Asta-i națiunea loială?

Guvernul francez va lua dispoziții, ca legea despărțirii bisericeii de către stat să nu fie violată. Prima dispoziție va fi: *Chemarea sub arme alor 10.000 de preoți*, deși preoții au fost scutiți de miliție.

pentru castele, vile, sanatoare, spitale, hoteluri, fabrici, laboratoare, gări, casarme, biserici, școli, comune și orașe mici, cea mai ieftină iluminare e ceea-ce se poate face cu gazul Benoid. Flacăra ce corăspunde la 50 lumini costă pe oră numai 1-6 filleri.

Telefon 561.

Telefon 561.

Magyar Benoid-gáz
Részvénytársaság.

Arad, Pécskai ut 13/14.

Fără acitelin! Ori ce primejdie eschisă! Cea mai simplă manuară! Epistole de recunoștință din patrie și străinătate. Patente din patrie și străinătate. Nenumărate premieri. Cei interesați primesc deslușiri detaliate.

Prospect gratuit, fără nici un contract.

Bănăţenii la Expoziţia din Bucureşti.

— Raport special. —

Bucureşti, 4/17 August 1906.

Marti dimineaţa la orele 8 şi 20 m. au sosit la Bucureşti, cu tren special, 240 de Români membrii »Reuniunii învăţătorilor Bănăţeni din Timişoara« sub conducerea dlui Dr. Puticiu, protopop din Timişoara.

La gara din Nord se adunase o mulţime de lume, ce eşise întru întâmpinarea oaspeţilor. Pe peron am remarcat în mulţime pe P. S. S. Arhiepiscopul Calist Botoşanul, preşedintele »Societăţii clerului român«, pe domnii Dragomir Hurmuzescu secretar general al min. de instrucţie şi cultelor, A. Bacologlu şi I. Brătescu, conzilierii delegaţi din partea primăriei Capitalei, A. D. Florescu secretarul Ligei, Ionişescu, preşedintele societăţii corpului didactic primar, mulţi profesori, preoţi, studenţi, şi numeroase alte persoane din diferite straturi sociale.

În momentul sosirii în gară a trenului, fu din cele mai mişcătoare.

Lumea de pe peron începu să se îngrămădească cu febrilitate. La ferestrele vagoanelor, ce se opreau, se vedeau zeci şi sute de capete vesele.

Începură să se agite cu vioiciune batiste şi pălării şi la un moment dat, un ura formidabil izbucni din mii de pepturi, acoperind sunetele fanfarei regimentului 21 de dorobanţi, care era pe peron.

Asupra celor ce se coborau din vagoane se aruncară acum flori, învăţătorii din regat înaintară strângând mâna cu căldură fraţilor Bănăţeni, pe când ochii multora se umezeau de lacrimi.

Cel dintâiu a luat cuvântul dl Alexandru Bacologlu, care a spus următoarele cuvinte: »În numele primăriei capitalei vă salut de bună venire şi vă doresc să petreceţi bine şi sănătoşi în capitala regatului român, care vă primeşte cu dragoste frăţească.«

Dl Hurmuzescu a salutat pe excursioniştii în numele ministrului de instrucţie, urându-le bună venire.

Alex. D. Florescu în numele Ligei culturale a avut următoarea cuvântare:

Iubiţi fraţi lugojeni! Fiţi bine veniţi între noi, fiţi bineveniţi pe pământul ţării româneşti. Voi care totdeauna aţi fost pentru neamul nostru, întruparea bărbăţiei în lupta pentru conservarea vieţii româneşti.

Scumpi învăţători şi voi sfinţi părinţi ai credinţei strămoşeşti! Aţi venit cu ocazia marelui noastre sărbători naţionale, să vă răcoriţi un moment de munca neobosită ce depuneţi pe altarul bisericii româneşti şi noi, ne simţim inimile încălzite de profunda dragoste frăţească îmbrăţişându-vă. Vă salutăm iubiţi fraţi! şi în voi salutăm neamul nostru întreg pe eroii cauzei sale proprii, ai sfintei cauze, a dreptului de viaţă.

Voi şi valoroşii vechi confracţi din tot Ardealul, asociind la cultul limbii şi al legii strămoşeşti, cultul iubirii de neam, aţi fost sunteţi şi veţi rămâne răzămii apărării individualităţii noastre etnice.

Fiţi bine veniţi între noi!

Dl Timuş din partea studenţilor universitari a rostit următoarea cuvântare: »În aceste momente înălţătoare, când întreaga suflare românească sârbăză 40 de ani de domnie glorioasă M. S. Regelui Carol I 40 de ani de viaţă constituţională, şi de progres, mult mai mare este fericirea noastră, când vedem, că aureola strălucitoare a marelui nostru suveran, luminează până în toate ţărmurile locuite de români şi când vedem pâcluri de români valoroşi din toate părţile venind la expoziţia noastră naţională.

Nejărnurită este bucuria noastră a studenţilor universitari, când vedem strângându-se, macar pentru un moment, pui de vultur la cuibul comun, părintesc şi cu mult drag vă primim pe voi îmbrăţişând în persoana voastră şi pe fraţii voştri, ce i-aţi lăsat dincolo de hotară.

Voi ne sunteţi dintre cei mai scumpi pentru că deşi sunteţi înconjuraţi din trei părţi de neamuri streine şi deşi sunteţi despărţiţi de noi de munţi înalţi, aţi luptat atât de frumos şi prin virtutea străbună înăscută în voi aţi păstrat nevătămat graiul rămănesc.

Voi aţi ştiut să treceţi cu bine prin frământările primejdioase, ale vremurilor de altădată, iată de ce, patria mămă, vă iubeşte atât de mult, şi noi tinării vă suntem atât de recunoscători. Iar voi mai aveţi încă mult de făcut. Mai aveţi de luptat pentru o chestiune care este a timpului luminos în care trăim acum. Este chestiunea ideii de naţionalitate română, de unitatea culturală. Iată de ce vă rugăm că atunci, când plecând de aici dela noi şi vă veţi întoarce în căminul vostru, să le spuneţi, că noi ne gândim la ei. Să le spuneţi să aibă încredere în noi.

În numele studenţiei universitare din regat vă urez dar bună venire şi vă mulţumesc în numele ei pentru marea voastră hotărâre.

Trăiască Români bănăţeni! Trăiască Românii din »Dacia-Traiană!«

Dl Nae Demetrescu, însărcinat din partea ministrului de instrucţie, spune de asemeni câteva calde şi bine simţite cuvinte de bună venire.

Dupăce mai vorbi şi arhiepiscopul Calist, în numele clerului român, dl preşedinte Putici mulţumeşte mişcat urările calde de bună venire, mai cu seamă reprezentantului dlui ministru de instrucţie şi al primăriei Capitalei, asigurându-i că aceste clipe de serbare vor rămâne neşterse în memoria lui şi a tuturor excursioniştilor.

Apoi cu muzica militară în frunte, excursioniştilor şi toată lumea ce se adunase la gară formând un cortegiu lung şi impozant au plecat spre Metropolie. Străzile care le-au parcurs erau împodobite cu drapele tricolore. În faţa sediului asociaţiei generale a studenţilor români, oaspeţii au fost primiţi cu o ploaie de flori, iar în faţa palatului regal, cortegiul s'a oprit şi publicul cu capul descoperit a ascultat imnul regal, cântat de muzica militară. Când cortegiul urcă dealul Metropoliei au fost primiţi în sunetul clopotului cel mare.

După ce deun oaspeţii s'au îndreptat spre seminarul central unde li-s'a oferit masa. După masă la 3 excursioniştilor au vizitat expoziţia, iar seara au asistat la diferitele spectacole dela expoziţie.

Ziua următoare adică Mercuri, excursioniştilor au vizitat diferitele edificii publice sub conducerea dlui N. Dumitrescu funcţionar superior în min. cultelor. După masă la 3 ore iarăşi au vizitat expoziţia, iar seara la 8 au participat la banchetul oferit de primăria capitalei: Banchetul de 312 tacâmuri a avut loc la »Ospătăria Expoziţiei« şi s'a servit: Supa regală, Maioneză de Nisetrudunărean, Pui ţărănesc, Fripturi jubilar, Salată macedoneană, Fructe, Brânzeturi, Ţuică, Vin de Drăgăşani, Vin de Nicoreşti, Champagne Mumm, Cafea.

Locurile de onoare erau ocupate de d-nii Al. Ciurcu prim ajutor de primar; protopop Putici, Dr. Istrati comisarul general al expoziţiei, Ghica Th., Alexandrescu, Stoescu, Bacologlu etc.

După terminarea mesei, care a fost bine servită şi în timpul căruia taraful lui Nuţulescu a distrat pe meseni cu cântecele naţionale, a început seria toasturilor.

Primul toast a fost ridicat de dl Al. Ciurcu în numele primăriei Capitalei. Ca român Ardelean dl Ciurcu a găsit accente cu deosebire calde spre a saluta şi sărbători venirea Bănăţenilor. D-sa a terminat închinând pentru Rege, în uralele entuziaste ale conmesenilor.

Dl dr. Putici a răspuns arătând că nu vor uita bunătăţile primăriei ce li-se face şi a beut pentru reprezentanţii comunei.

Dl Vuia arată legăturile naţionale între românii din regat şi între cei din Ardeal.

Dl Maniu inspector al învăţământului, arată meritul Românilor din Transilvania, cari luptă spre a păstra bunurile naţionale româneşti şi

urează bănăţenilor să vie şi la jubileul de 50 de ani de domnie a regelui Carol.

Dl protopop Gherasim Sârbu relevă însemnătatea ajutorului reciproc, ce au dat cauzei naţionale clerul din ţară şi clerul din Ardeal. Închină pentru clerul din regat.

Dl Gr. Tocilescu într'o cuvântare înflăcărată, care mişcă adânc asistenţa, stăruie asupra obârşiei latine a neamului şi spune că regele Carol e al doilea Traian.

Dl prot. Pinciu închină pentru dl dr. Istrati, organizatorul minunatei expoziţii.

Dl dr. Istrati, arată că după banchetul dat veteranilor pin 1877 bănăţenii sunt primii de peste hotare pe care-i sărbătoresc. Arată rostul economic şi cultural al expoziţiei, care reprezintă unitatea sufletească a neamului românesc.

Terminându-se banchetul la oarele 11 şi 45 în mijlocul unei înălţătoare însufleţiri, mesenii se duc în corpore, cântând »Deşteaptă-te Române«, să aziste la spectacolile dela expoziţie.

Bănăţenii după vizitarea oraşului şi expoziţiei vor pleca Vineri la Târgovişte, Sâmbătă la Curtea de Argeş iar Duminecă dimineaţa spre Constanţa la Constantinopol. La Bucureşti se vor reîntoarce Mercuri şi tot în ziua aceea vor pleca la Sinaia de unde se vor reîntoarce în Transilvania şi Banat.

Insufleţirea din ambele părţi foarte mare.

Românii din regat le-a făcut fraţilor bănăţeni o primire sărbătorească, o primire plină de dragoste, o primire sublimă, iar petrecerea lor în ţară a fost plină de momente înălţătoare. O vizită în asemeni condiţiuni e un eveniment de mare însemnătate culturală. Prin asemenea vizite se întăresc legăturile culturale între membrii aceleiaşi popor, se întăreşte dorinţa de muncă şi de progres, se sporeşte emulaţiunea pentru păşirea tot mai repede înainte pe calea civilizaţiunii.

Coriolan Pop.

Proces de presă. Vineri a fost pedepsit din partea tribunalului regesc părintele Traian Gaşpar din Hezeriş la 10 zile închisoare de stat 10 cor. amendă în bani, pierderea drepturilor cetăţeneşti pe un an şi suportarea speselor de proces.

Impăratul Wilhelm şi Witte. Zvonurile răspândite prin ziare, că întâlnirea de domnitori din ast-an n'are nici un caracter politic, se desminteşte cu desăvârşire prin fapte. Impăratul Wilhelm a chemat la Wilhelmshöhe pe Witte fostul ministru rusesc.

Aceasta întâlnire a produs mare senzaţie şi se crede o întorsătură neaşteptată în politica externă.

Ştiri dela Expoziţie

În vederea vizitei celor 2.000 de ţărani de peste hotare, comisariatul general a făcut demersuri pe lângă persoanele în drept în scopul de a nu se stânjeni de către autorităţile ţărilor vecine trecerea graniţei.

Campionatul internaţional de luptă romană care va începe Vineri 11 August c. v. în arenele romane din expoziţie a primit până acum adesiu nea celebriţilor următoare: Paul Pons, Apolon, Sturm (german), Pietro (Basque), Limousin (francez), Amalhon (negru senegalian), Clement (francez) Giovanni (italian), Coste (portughez), Vandenberg (olandez), Mahmud (turc) Car Sylis (belgian), Walford (englez), Skhamëann (german), Paxon (american), Eigenann (german), Rene Gaillard etc. etc.

Dela această-dată luptele se vor urma în fiecare seară până la definitivă izbândă a unuia

Iconostase noi,

precum şi renovări după specialitate **Schmidt János,** se execută cu cea mai mare conştiinţiozitate-la z i d a r u l de b i s e r i c i

← Budapesta →

● IX. Soroksári utca 40. ●
Fondată la anul 1888. ●

Regulamentul luptelor va fi cel francez adică aceluși în campionatele de până acum.

Inscrierile pentru acest campionat se primesc la Direcțiunea Generală a Teatrelor.

Cu începere de Sâmbătă 5 August c. vor avea loc în fiecare seară și de Vineri 11 August încolo în același timp cu campionatul lumii, luptele pentru campionatul de luptă dreaptă românească.

Pentru a lua parte la acest din urmă campionat singura condițiune este de a fi cetățean român.

Din Macedonia.

În ziarul »Monastir« din Monastir, găsim următoarea relație oficială cu privire la ciocnirile ce au avut loc între trupele și bandele grecești la Racovo și Garnicio.

Bandele grecești făcându-și din nou apariția în Cazana Florina, dispozițiuni au fost luate ca să fie urmărite de către detașamentele din cazalele Monastir, Florina și Castoria. Unul din detașamente sub comanda maiorului Servet-bez întâlnind zilele trecute o bandă grecească, o ciocnire a avut loc în care 4 antariți au fost omorâți, armata neavând nici o pierdere.

O altă luptă a avut loc între armata imperială și antariți anume în satul Gorniceoro, o bandă grecească de peste 70 de indivizi având de gând să atace satul sus numit Caimacanul. Tahsin-bey din Florina a trimis trupe din trei puncte comandate de Mucdiri din Zorovici și Vostarani precum și de oficerii Bairan și Abdul-Caden-effendis. Lupta începând pe la orele 8 a. m. a durat până la 5 ore p. m., 14 antariți au fost omorâți, iar unul anume Manole Dragoni, a fost prizonier. Printre căzuți a fost recunoscut și căpitanu Vanghele Liculidis precum și mai mulți alții tot de aceeași naționalitate. În momentul atacului, sătenii au luat armele spre a se apăra însă într'un moment dat, au întors armele în contra armatei aceasta pricinuind un fel de panică și astfel restul bandei a putut scăpa luând cu sine mai mulți săteni răniți prizonieri. Antariții au omorât 2 săteni cari lucrau la câmp noaptea pe când se apropiau de sat. Săteanul Stoice Dașa care a ridicat armele contra armatei a fost omorât iar alții șase au fost arestați pentru același motiv. Dintre soldați numai doi au fost răniți. O ladă cu gaz a fost confiscată, gaz ce trebuia să servească pentru a arde satul.

După cercetările făcute ulterior banda era compusă de 42 de vagabunzi cari s'au constituit în Grecia trecând granița imperială pe la începutul lui Iulie. Dintre luptători care va fi proclamat campion al lumii.

Din străinătate.

Om de stat bulgar despre Greci.

Un redactor al ziarului »Europe Orientale« a stat de vorbă cu unul din oamenii cei mai cu trecere din guvernul bulgar de astăzi. Iată ce a zis despre Grecii din Bulgaria:

»Lucrul e foarte lezne de înțeles. Voim să fim stăpâni la noi acasă. Grecii fie stăpâni și ei, dar' la dânsii. Pot să se ducă. Rămân în Bulgaria? Nu se socoată stăpâni ai țerii; stăpâni suntem noi. Grecii tot fac aici stat în stat. Au bisericile lor, comerțul lor, politica lor. Toate protivnice spiritului și intereselor Bulgarilor. Preoții greci vorbesc în potrița bisericii bulgare. În școalele grecești se dau învățături dușmane Bulgarilor iar politica lor izbește în trecerea Bulgarilor. Toate, însă, le fac cu bani câștigați în Bulgaria, urmând un semn dela patriarhul ecumenic sau dela societatea »Helenismos«.

»Lupta Grecilor împotriva Bulgarilor nu cunoaște repaos. Orice străin, Turc, Grec, Chinez, poate veni în țară, a face negoț și a se îmbogăți; n'ar fi drept să-l împiedecăm; dar' nu putem îngădui să facă în țara noastră, împotriva ei, mișcare întinsă.

»Așa fac însă Grecii, cari sunt mii în Bulgaria. Tot așa fac și în România. În Bulgaria poate fi numai biserică bulgărească, școală bulgărească, interese economice bulgărești. Guvernul voiă să mai trăgăneze chestia cu Grecii, dar' ei înșiși au împins lucrul așa de departe prin obrăznicia lor. Bandele grecești măcelăresc pe Bulgari în Macedonia. Nu poate să fie de mirat c'au izbucnit turburări împotriva Grecilor; de mirat e c'au întârziat atâta. De acuma nu mai e puțință să le oprim și se vor întinde în toată țara.

(Die Zeit).

Krieghammer în agonie. Baronul Krieghammer, fostul ministru de război e în agonie.

Dintre resculanți din Kronstadt au fost pedepsiți eri de către tribunalul militar, zece la moarte o sută douăzeci și doi muncă silnică iar cincisprezece au fost achitați.

Conștiința națională!

(Urmare.)

Balcanul întreg nu numai că a fost odată plin ticsit de români, unde tot slavismul, tot Helenismul zace pe un strat puternic român, dar și astăzi se află pe întreaga Peninsulă-Balcanică mult mai mulți români decât ne putem noi închipui. Istoria viitoare nepărtinitoare ne va argumenta încă acest adevăr. Ei bine! Pe acolo e Românul astăzi cu desăvârșire, îndosiat de către statisticele oficiale ale statelor, și ca să nu existe, este el ucis, (Grecia), înaintea ochilor Europei celei juste și umane pe cre-o doare inima pentru Bulgari, Turci, Greci, Tataři chiar și pentru Jidani, numai pentru Români nu. Iar România care are sfântă datorie de a se întrepune pentru frații de pretutindene și de ai apăra în mod serios și cu toată puterea, *tace mereu și face podioane pentru că e bine crescută.* Unde e bărbatul providențial, de care avem astăzi mai mult lipsă decât ori când, care s'ar scula, care ar lua în mână sa sfîndardul mântuirii, care ar scoate poporul rămas din această decadentă, din această nimicire și pierzare?? Și de ce nu-l aflăm nicăieri?... Au perit oare timpurile de glorie antică?... Da! Au perit!! Pentru că pretutindene creșterea și influința străină, coruptă, cosmopolitismul depravat, au prins prea mari rădăcini în inima, în sufletul nostru, pentru că prea ne-a însulțit străinismul, pentru că *prea ne-am civilizat*, și de aceea nu

suntem mai mult aceea ce am fost înainte »români adevărați«, nu avem mai mult adevărata »conștiința națională«.

Foarte adevărat zice autorul opului »Rutenizarea Bucovinei« București. Minerva 1904, în capitolul »Rolul străinilor în țară«, că cel mai mare pericol pentru conștiința națională, pentru trăinicia și existența etnică a unui popor, e străinismul, ce se înfîșe ca un polip cu mii de brațe în corpurile poporului autocton.

Popoarele vechi, aveau nemăsurat de mare grije, și luau precauțiuni serioase, ca să nu se stabilească pe la ele străinii. Precum era familia pe la acele popoare, un ce cu totul sacru, un sanctuarium, (la Turci și astăzi încă), ale cărei mistere, nici un strein nu le poate pătrunde, așa și națiunea însuși era neaccessibilă străinilor. Străinul era o boală, o nenorocire pentru fiecare popor, de aceea tot acela ce era prea curios, ce avea prea mult curagiu, ce îndrăznește de a se furisă — precum o fac neconținut Jidani intrând în România, în acest Eldorado al Jidanilor, pe furis, și totuși țâpă înaintea întregii lumi, că România îi omoară, și îi mănâncă cu perciuni, cu iarmurcă și cu pantofle cu tot — la un popor străin, de a intra în acest sanctuarium, era omorât și sacrificat zeilor.

Cât de justificat era principiul acesta, de care se călăuzeau ele numai bunul simț, numai inteligența unui om în toată firea sa, cu judecată coaptă și plină de esperiinte amare, o poate pricepe. Așa nu se primea în sânul poporului, precum nici în sânul familiei, oameni, cari erau străini atât prin limbă, cât și prin obiceiuri, și aceasta pentru cuvântul, că acei străini perverteau și profanau prin obiceiurile lor diverse și adverse, prin apucăturile lor arogante și dușmănoase spiritul de omogenitate ce caracterizează pe un popor, și grația căruia domnea buna ordine și prospera națiunea. Câtă dreptate aveau acele popoare se facă așa, ne arată situațiunea de azi a sârmanei Bucovinei. Astăzi dânsa a ajuns a fi un Vavilon al Babiloniei austriace. Totul și toate calcă și trec peste capul românului ce mai exista încă pe acolo, încât el a ajuns a fi deja un helot în țara sa proprie străinată (șpită) de averile și fondul religios — români se ce face a treia parte din toată țară, o avere națională română, se află cu totul în mâinile străinilor austriaci.

dește casarme, biserici și mănăstiri catolice — suite și capiște jidovești etc...) de lege și limbă, ba el a ajuns chiar atât de tâmpit, încât nu mai simțeste nimica, și e fericit, par'că s'ar afla în sânul lui Avram, și face cu cel mai mare servilism, și uitare de sine, servitute de pilot străinismului. Tot ce e mai rău, mai prost, mai decăzut, aduși de toate vânturile din țări străine, e stăpân peste român. Tot ce e străin, e sfânt românului bucovinean, și nime nu vede nu înțelege că toată boala ce o ducem, că toată corupțiunea ce o avem, că toată decadentă noastră avem de a mulțami numai străinismului. Și aceasta e apoi rezultatul, lipsa de conștiință națională, la care a ajuns sârmanul român bucovinean.

Astăzi conștiința națională, mai ales la inteligența română din Bucovina e deja cu totul în amorțire, și degeaba se va busumfla unul sau altul cu ifosul de mare naționalist, din cei foarte simțitori români la cetirea acestor cuvinte. Aceasta ar fi o busumflare tot așa de ridicolă, ca și aceea cu ocaziunea sentințelor foarte juste ale lui Arthur Gorovei (România) exprimată în o dare de samă, ce a fost făcut-o el asupra conștiinței, mari naționale, ce a fost aflat-o el în călătoria sa prin Bucovina pe la anul 1901, la inteligența română de acolo. Adevărul stă firm și neclintit, și'l poate constata fiecare, care va încerca se studieze gradul de conștiință națională la inteligența română din Bucovina. De acolo e și evident, de ce inteligența română de acolo e atât de germână, iară poporul român atât de rutenit. Indiferența noastră națională e atât de mare încât eu nu mai pot recunoaște că noi bucovinenii suntem români.

INSTRUMENTE NECESARE LA ORICE ECONOMIE.

o o o o „Ciururi-Kalmár“ adevărate și mașini pentru curățirea sămânțelor de trifoiu. o o o

Cele mai renumite în toată țara și cele mai ieftine și de construcția cea mai bună.

Fabricăm din materia de prima calitate din patrie în diferite mărimi, în diferite construcții, corespunzătoare tuturor cerințelor economice, mașini pentru curățirea grânelor, ciururi de pleavă, mănate cu mâna ori cu motor. Rugăm să cereți catalog gratuit despre noutățile noastre de un an. La ori ce cerință răspundem prompt și fără nici o plată.

FABRICA DE MAȘINI DE GRÂNE alui KALMÁR ZS. ȘI SOȚUL HÓDMEZŐ-VASARHELY.

Conflictul ce-l purtăm neîncetat cu Rutenii a a putut să ne mai deştepte niţel din amorţirea şi trândăvia noastră, dar nici aceasta n'a avut asupra noastră acel efect durabil, acel stimul ce ar fi trebuit să fie, care ne-ar fi putut îndemna ca să fim mai bine îngrijiţi de soarta noastră, cel puţin de acuma înainte.

Conştiinţa naţională creşte şi desvoltă calităţile cele mai mari şi mai frumoase, ea deşteaptă în noi conştiinţa de sine, energia şi puterea de acţiune şi de rezistenţă, ea deşteaptă în noi caractere mari şi puternice. Caractere puternice sunt de neapărată lipsă, mai ales pentru popoarele mici, ce aspirează la un viitor mare şi puternic. Abea caracterele mari pot da unui popor ceea ce are el de lipsă, când se află el în pericol şi în mare dezastru adică *sacrificiu* şi *martirism*. Iată fără conştiinţă naţională profundă nu vom afla noi caractere mari nici sacrificiu nici martirism. Atunci vai de poporul acela unde nu se află caractere mari, unde nu se află nici sens, pentru acţiuni naţionale mari şi puternice, unde nu există pricere pentru sacrificiu şi martirism. Acolo nu există seriozitate nici muncă, ci numai trândăvie şi nepăsare, iar mântuirea vine numai prin muncă, munca prin idealism, idealism prin sacrificiu, sacrificiu prin martirism, iar martirism prin caractere mari şi puternice. (Va urma.)

NOUŢĂŢI.

ARAD, 21 August 1906.

— **Hirotonire.** Prea S. Sa episcopul Ioan I. Papp a hirotonit Duminecă pe Aurel Papp ales preot în comuna Socodor.

— **Un prânz splendid s'a dat Duminecă** în aula episcopescă. Au luat parte toţi membrii Conzistorului, profesorii dela Institutul teologic-pedagogic, precum subjucele în penziune, Luca.

— **Procesiune.** Cucernicii creştini în luna aceasta sunt obicinuiţi a face procesiuni la mănăstirea Hodoş-Bodrog. Cu miile vin creştinii din mari depărtări, între cântări bisericeşti, în frunte cu preoţimea în odăjdii bisericeşti îmbrăcaţi.

Mai mângăiaţi, mai uşuraţi şi mai aproape de gândul de Dumnezeu se simt, dacă pot peregrina la sfta mănăstire şi acolo să ridice fierbinţi rugăciuni către stăpânul mării, susţitorul şi îngrijitorul nostru.

Sâmbătă la prânz a trecut prin oraşul nostru o mică procesiune.

Credincioşii din Căcărău, în frunte cu prapuri,

şi cu păstorul lor suflătesc părintele Romul R. Raţiu, îmbrăcat în odăjdii între cântări înălţătoare bisericeşti şi-au făcut drumul la sfta mănăstire.

S'au oprit însă la aula episcopescă cerând binecuvântare dela Arhiepiscopul nostru. Au fost întâriţi în credinţa lor prin mângăitoarele vorbe rostite cu multă căldură din partea Arhiepiscopului, care se bucură văzându-şi supuşii săi, cum rămân neclintiţi pe lângă vechea lege strămoşească cu bunele şi folositoarele ei obiceiuri.

Dupăce le-a dat binecuvântarea şi-a continuat drumul la sfta mănăstire.

— **Redacţia »Orizontului«** din Cluj, anunţă cititorilor săi, că din pricina droaiei de procese, ce s'au năpustit asupra revistei, — numărul din August n'a putut să apară, ci va apărea la 20 Septembrie (după pertractări) în număr dublu.

Alegere de preot. Ni se scrie: În 12 August absolventul de teologie din Sibiu dl Octavian Andrei a fost ales de preot cu totalitatea voturilor pentru comuna Tămăşasa tract. Orăştiei.

Dorim succes nou alesului!

— **Pedepsiţi pentru tricolorul românesc.** »Liberatea« scrie că fisolgăbirăul din Ilie a pedepsit pe Moisescu Arna, jună, Savia Paliac a lui Iancu, jună, Neti Poliac, jună şi Damaschin Crişan, june toţi din Ilea la câte o zi închisoare, hrănindu-se pe cheltuiala proprie şi la 10 cor. amendă, fiindcă au pus pe crucea dela gura drumului, ce duce la biserica gr.-or. o cunună cu pantlică în tricolor naţional român.

Bravo dle fisolgăbirău!

— **De ce-a abzis Kozma György?** Fişuca »A. és V.« din loc îşi varsă veninul contra noastră pentru că am luat o obiectivă notiţă despre abzicerea lui Kozma György, căruia îi consacra chiar articol de fond, laudându-l aşa jidoveşte, cum îi obiceiul la numitul ziar.

Vine însă »Fügü.« din loc şi arată mişeliile făcute de Kozma György, care în timpul din urmă a ajuns jude numai prin falsificări. S'a constatat, că în protocolul alegerii de jude a lui Kozma György sunt induse opt femei, că au votat prin plenipotenţiaţii lor, deşi ele nici odată n'au imputernicit pe nimeni să voteze în locul lor.

Cele opt femei, văzând cât de haljocoritor a fost folosit dreptul lor, au cercetat pe dr. Ioan Suciu adv. şi deputat dietal, şi l-au imputernicit să facă cercetare contra aceluia, cari au falsificat plenipotenţa lor. Kozma György în urma acestora s'a simţit strâns cu uşa, şi-a dat deci abzicerea înainte de a fi suspendat.

Acesta-i adevărul dlor Schreibe-Morţii dela »A. és V.« Şi cine-i păcătosul? »Tribuna« care sbicieue fără de legile sau »A. és V.« ce le preamăreşte?

— **O foaie unguerească din Cluj** bucurasă şi scrie cu însufleţire articoli la adresa procurorilor, cari se poartă sever faţă de presa română, încât numai la curtea cu juraţi din Cluj în luna lui Septembrie vor fi târaţi pe băncile acuzaţilor numai publicişti dela foile noastre.

Ministrul Polónyi poate fi mângăiat, că totuşi se găseşte o foaie, care să-i aprobeze activitatea!

† **Ilie Nichin** bunul părinte al administratorului ziarului nostru, George Nichin, după grele suferinţe a răposat Duminecă după prânz.

Pe răpusatul îl jeleşte soţia lui, copiii şi nenumărate rudenii.

Trimitem administratorului nostru cele mai sincere condolenţe şi-i dorim tărie să poată suporta aceasta lovitură a sorţii.

Familia anunţă cazul prin următorul necrolog:

Văd. Clara Nichin născ. Tittelóber în numele său, precum în numele copiilor săi şi a celorlalte rudenii, cu inimă înfrântă de durere anunţă, că adoratul bărbat, tată şi bunic, **Ilie Nichin** după grele suferinţe azi la oarele 2 d. p. a adormit în Domnul, în anul 54 al vieţii sale şi 30-lea al fericeitei căsătorii.

Rămăşiţele pământeşti ale scumpului defunct se vor aşeza spre vecinica odihnă după ritul greco-orient, din locuinţa nr. 40 str. Demeter, Marţi în 21 August la oarele 2 d. p. în cimitelul de jos.

Arad, 19 August 1906. — Uşo să-i fie tărâna şi vecinica amintirea!

— **Un puternic cutrămur**

stăit Sâmbătă oraşul Valparaiso, cutrămurat pustiit şi San-Francisco. În urma cutrămurului în mai multe părţi ale oraşului a izbucnit foc. Casele s'au dărâmat, mulţi oameni şi-au pierdut viaţa, mulţi au fost răniţi. Intreg oraşul a devenit în flacări. Par'că vezi pustiirea Sodomei şi Gomorei.

Au murit peste patru sute de oameni, iar numărul răniţilor se urcă la mai multe sute. E nedescrisă soarta de mizerie a locuitorilor.

— **Reuniunea sodaliilor români din Cluj** şi-a ţinut adunarea generală în 6 August 1906. A fost bine cercetată atât din partea inteligenţei, cât şi a ţărănimii, laudă dlui capelan dr. Iuliu Florian, care a obosit mult să vadă cât mai mulţi Români adunaţi la un loc.

Cu prilejul adunării generale s'au înscris patru membri fondatori şi mai mulţi ajutători şi ordinari.

După deschiderea adunării se ceteşte raportul secretarului, din care reese, că reuniunea, a ţinut mai multe şedinţe, în care s'a rezolvit afaceri oficioase şi între altele a decis şi ezechutat retipărirea statutelor. Elevii au primit şi în acest

Fecior de suflet.

— *Fragment din nuvela Ciobănaşul.* —

Născut din flori, a fost lăpădat într-o noapte la poarta jităriei sub umbra măsteacănului de pe stâncă Nicoarei, care străjueşte coliba jitarului. Găsit a doua zi, a fost dus în sat unde a crescut prin bordeele celor cari nu s'au îndurat să-l lase să piară. Când a început să cunoască lumea, s'a pomenit iar pe locurile unde fusese găsit, la coliba bătrânului care-l adunase întâi de pe drumuri, şi care, cine mai ştie, poate că nu era de tot străin de începutul vieţii lui nenorocite.

Şi acolo, departe de sat, în singurătatea câmpului şi a codrilor de prin prejur, mai mult în tovarăşia păsărilor guralive, decât a moşneagului care era vecinic plecat spre pază, şi-a petrecut cei dintâi ani ai copilăriei amărâte...

Rămas singur, luă din colibă fluerul bătrânului şi pitindu-se în iarba moale de sub poala măsteacănului de-alături, se încercă să zică frânturile de cântece pe care le prindea în suflet sara dela moşneag..., iar toată ziua din frunzişul măsteacănului, din cântecul păsărilor, ori din unda zburciunată a pârăului dealături, care par'că plângea atât de trist soarta lui chinuită. Şi zilele au trecut mânăndu-se una pe alta şi cu ele s'a pomenit flăcăiaş răsărit, când simţia destul de uşor că nu mai poate stă pe lângă bătrânul care de altfel se trudise prea mult pentru el...

Sărutând mâna moşului, căruia se deprinse să-i zică »tată«, şi luându-şi rămas bun dela măsteacănul ocrotitor, dela Obârşita cu undele-i zburciunate şi dela codrii cu păsărele lor guralive, a plecat plângând, într-o frumoasă zi de primăvară,

în munte la stână, unde avusese grijă tot jitarul să-i găsească loc.

A lăcrimat băiatul Nicoară, când s'a despărţit de locul acela care-l adusese pe lume, dar' nici bătrânul nu şi-a putut stăpâni lacrimile, atunci când l'a petrecut până în poala muntelui sub stâncă Ispitei, de unde era bine încredinţat că nu mai poate rătăci poteca plaiului.

De acolo băeţanul a plecat înainte numai în tovarăşia căţeluşului şi a fluerului drag, iar moşneagul a rămas pe loc răzimat în ciomag, privind în urma lui până l'a scăpat în desişul ascunzător.

Târziu, când glasul plângător al cântecului s'auzea tot mai încet, tot mai departe în munte moşul şi-a îndreptat mijlocul frânt deasupra bătei şi-a şters ochii cu mâneca cămeşii şi-apoi s'a întors din cale apucând hăţuşul ce ducea spre singurătatea colibei lui de sub poala măsteacănului.

Când se hotărîse Nicoară ca să plece în munte la oi, nu-şi închipuesc că-l va durea atât de mult despărţirea de omul acela bun pe care se deprinse să-l vadă şi să-l iubească ca pe un părinte, precum şi de locul unde-şi petrecuse copilăria lui tristă.

Când s'a văzut însă departe pe vârful muntelui, înstrăinat de singura dragoste la căldura căreia îşi întărise sufletul plâpând, când s'a simţit înconjurat de inimile aspre şi fără cruţare ale tovarăşilor mai mari decât el; par'că s'a topit, s'a stins ceva din sufletul lui, care-l făcea să plângă, să plângă mult ca după cel mai scump lucru cel pierzi pentru vecie.

De multe-ori în nopţile senine şi răcoroase, pe când stătea în preajma vitelor cuminti, îl apuca

aşă un dor nebiruit, de coliba cea mititică din vale, de Obârşita zgomotoasă, de măsteacănul vorbăreţ cu pajiştea atât de moale de sub poala lui şi mai ales de mângăierile părinteşti ale moşului, de vorba lui dulce şi cântecul momitor în legănarea cărora se simţia câte-o laia atât de fericit. Li venia să fugă, s'o ia la goana puţin turecul pădurilor şi să nu se oprească decât acolo departe unde-l chemă dorul lui năpraznic... Ar fi voit să s'apropie de colibă, să iasă sfios în calea bătrânului şi sărutându-i mâna slabă, să-l roage să nu-l mai depărteze de lângă el...

Dar după clipele amăgitoare şi pline de chinuri veneau şi altele stăpânite de mintea, care începe să încolţească şi căută să vadă curat tocmeala lucrurilor din fire.

Pricepea că acolo unde-l îndemna dorul lui de copil, setea de singura dragoste de care se înstrăinase, nu mai avea ce face... Bătrânul poate nu mai avea mult de trăit şi atunci el tot singur ar fi rămas. Şi cum n'ar fi voit ca să-şi petreacă viaţa chiar fără rost în preajma colibei de jitar, a găsit că tot mai nimerit era să păsească înainte pe calea arătată de bătrân...

Şi încetul cu încetul s'a deprins cu viaţa ciobănească, iar sufletul lui stingher a început să se apropie de cele ale tovarăşilor cari nu erau aşă de aspri precum i-se păruse dintru început. Ceeace l'a ademenit însă mai mult spre această viaţă care deodată i-se păruse atât de grea, a fost tot un suflet blând de care s'a lipit repede, a fost un bătrân de dincolo de peste munţi, mamă duioasă cu pletele albe şi cu ochii şi albastru ca şi cei ai moşului dorit.

Dela început chiar, de când a intrat în târlă, moş Miron l'a înconjurat cu o ocrotire adevărată

are. S'au eliberat cinci inși. Bani de
a primit 36, haine de vară 41, haine de
elevi plasați la diferiți măestrii din
Uuj.

Din raportul cassarului reese, că fondul reuni-
unei dispune de o avere de 2257 cr. 48 fil.

S'a dat absolutoriu comitetului vechiu și s'a
ales nou comitet.

— **In memoria lui Axente Severu.** Cetim
în «G. T.» Tinerimea universitară germană în
societățile sale numite «Burschenschaft», «Corps»
etc. conform «comment»-ului lor, cand voesc să
onoreze pe un membru sau oaspe, aranjează un
«salamander» (Salamander reiben). Aceasta este
suprema distincție, cu care se poate onora cineva
de cătră tinerimea academică. Când se întâmplă
un deces, în cercurile academice onorurile
ce se dau repausatului se sintetizează prin
un salamander de doliu (Trauer-Salamander. —
Urmând acest obicei, tinerimea academică rom-
ână din Brașov în seara de 14 August s'a în-
unit la «Casa de tir», unde a onorat memoria
repausatului tată Axente prin un salamander de
doliu localizat în românește. S'au ținut adică
scurte discursuri și s'a cântat «In veci pomeni-
rea lui». Tot cu această ocaziune, tinerimea a
luat laudabila hotărîre să poarte doliu timp de
sease săptămâni. După cum suntem informați și
în alte orașe s'a luat această hotărîre de către
tinerimea română.

Cununie. Anunțăm cu plăcere căsătoria
născutului și colaboratorului nostru dl. *Dr. Dio-*
Stoica cu doamna *Marioara Zisu.*
Sincere felicitări!

— **Secretarul II al Asociațiunii.** În ședința
de Marți — scrie «Teleg. Rom.» — a comitetului
central al «Asociațiunii» a fost ales secretar II
dl Octavian C. Tăslăuanu, în locul secretarului
demisionat Oct. Goga.

— **Coperta «Luceafărului».** Numărul viitor
al «Luceafărului» după-cum se știe e dedicat
M. S. regelui Carol al României din prilegiul
jubileului. Exemplarul care va fi prezentat regelui
va fi un adevărat capd'operă. Coperta acestui
număr a fost terminată în zilele acestea de
doamna Hortensia Cosma și este o lucrare de o
măiestrie desăvârșită atât ca pictură cât și ca
broderie. Exemplarul acesta va fi prezentat Maj.
Sale din partea domnului Octavian Goga.

— **Săliștenele pe scenă.** Scriitorul maghiar
Mikszáth a scris o povestire despre Săliștene,
sub titlul «Szelistyei asszonyok». Doi scriitori
germani dela Viena au împrumutat apoi sujetul
și l-au prelucrat ca text de operetă, sub titlul
«Das Weibendorf». Muzica a compus-o Heller,

dela Viena, și așa opereta e gata și-și așteaptă
prima reprezentare, care se va face la toamnă în
Karl-theaterul dela Viena. Se va da apoi și în
Berlin, München și Leipzig, precum și prin alte
orașe, fiindcă textul e interesant, iar muzica e
frumoasă. Săliștenele ajung deci pe calea aceasta
să fie cunoscute în întreaga lume cultă.

— **Societatea pe acții «Arad Csanádi»**
voește se cumpere calea ferată Beiuș-Vaşcău. În
caz de va putea să-și realizeze planul, atunci va
transforma întreaga cale ferată. Va forma nouă
linii dela Vașcău până la Criștior și de acolo
până la Brad.

— **O rușine.** Despărțământul Deva a «Aso-
ciațiunii» și-a ținut adunarea în ast an în Biscaria.
La această adunare s'au înscris ca membrii
ajutători 43 de țărani. S'a arangiat o frumoasă
expoziție de lucru de mână s'a dat un concert
de cătră feciorii și fetele din Biscaria, ce a reu-
șit de minune.

Când înregistrăm cu multă bucurie această por-
nire sănătoasă a *poporului* dar când vedem,
că afară de membrii comitetului și de preotul
local, dl Nicolae Sinca, n'a luat parte *nici un*
singur preot, o rușine și o revoltă sufletească ne
cuprinde.

Se poate oare, ca din 40 de preoți cari sunt
pe teritorul despărțământului, nici unul să nu
aibă dragoste de spriginirea așezămintelor noas-
tre? Se poate? Zău se poate?

— **Cel mai bogat copil din lume.** Numele
milionarului Ioan D. Rockefeller cel mai avut om
din lume, e asigurat că va urma a trăi și după
moartea lui. Asta s'a întâmplat așa, că lui Roc-
kefeller i-a născut femeia un prunc. Copilul ace-
stia, deși e acum numai în leagăn, totuși e cel
mai bogat copil din lume, dat fiind că are să fie
singurul moștenitor al sutelor de milioane ale
tatâne-său. Avera d'ui Ioan D. Rockefeller e de
5 mii de milioane și dacă micul Rockefeller, pe
care d'asemenea l-au botezat Ioan, să va dovedii
tot așa de măestru în strângerea banilor ca și
tatăl și moșul său, atunci la moartea sa el va
lăsa după sine măcar 25 miliarde de coroane,
ceea-ce face de două ori atât cât datoria întreagă
a Statelor-Unite.

— **Câte de toate să întâmplă într'un
oraș mare.** Un American din New-York, s'a
apucat și a făcut însemnarea întâmplărilor mai
mari de zi, cari vin înainte în viața unui oraș
mare. După însemnarea aceasta, poliția din New-
York tot la 3 minute închide pe cineva, pe fie-
care 7 minute să vine o înmormântare, tot la 48
de minute un foc, în fiecare cias, o nenorocire,
care aduce moarte de om, la fiecare 8 ore să
întâmplă o încercare de ucidere și o sinucidere

și în fiecare zi un omor împreună cu jaf. Tot
la 6 minute se naște un copil și tot în câte 8
ore să întâmplă o despărțire (bărbat de femeie),
iar pe fiecare 13 minute cade o căsătorie. Tot la
câte 48 minute să înființeze câte o întreprindere
negustorească, tot pe câte 7 să vine câte o lici-
tație, în fiecare 2 minute sosește un nou străin
și tot la 48 de minute sosește câte o corabie în
port și în fine tot la 24 de minute sosește un
tren în gara din New-York.

Numerii aceștia mari, ne arată valurile spu-
moase ale vieții într'un oraș așa de mare.

— Atragem atențiunea on. cetitori asupra mun-
țului Linoleum (Blum).

— **Nefericire.** Pentru cine e robit cu totul de
patima beției, un medicament neîntrecut, ce poate
să-l împiedice și desvețe dela aceasta patimă dis-
trugătoare și omoritoare de viață prețuește foarte
mult. Atragem atențiunea asupra inseratului far-
macistului Frankl Antal din Seghedin, ce-l publi-
căm sub titlul «Am fost bețiv.»

— Atragem atențiunea On. public asupra
(nseratului de pe pagina ultimă a lui *Erdős S.*
îfost Eibenschütz conducătorul de mai mulți ani
a firmei Buchsbaum).

— **Corecții pe hârtie calitate foarte fină**
100 bucăți cu 1 cor. 1000 bucăți 9 cor
se poate căpăta în Librăria lui *Ingsuz J. și*
fiul Arad.

CONCURS.

La «Cassa de păstrare (reuniune) în Să-
liște» este de a se ocupa cu 15 Septemvre
a. c. st. n. postul de practicant cu salar de
cor. 720, după un an de praxă cu salar de
cor. 960 și postul de archivar cu salar anual
de cor. 720. La postul de practicant să ad-
mit numai tineri cu studii sistematice co-
merciale.

Reflectanții la aceste posturi sunt poțiti
a-și înainta cererile instruate cu
tele, din cari să reasă cvalificația teo.
și eventual și practică, ce o au, subsemn.
tei direcțiunii până la termenul indicat mai sus.

Săliște, 16 August 1906.

**Direcțiunea casei de
păstrare (reuniune).**

părintească. Fusesse înduioșat, e drept, de pove-
tea tristă a băiatului, poveste pe care bătrânul
țar nu uitase să i-o tăinească de-a fira-păr, când
cu el în sat și-l rugase să-l primească
stăna lui; dar' pricina dragostei care
t tot mai mult pe Nicoară de sufletul
băiatului a fost alta. Băietanul acesta
străin, care întâmplările făcuse să fie adăpostit
în țărâla lui, sămănă ca două picături de apă cu
singurul fecior ce avusese, pe care-l perduse cu
atâția ani în urmă, și de focul căruia se topise
fără vreme...

Și acum chipul acela scump, intruchipat avea
în flăcăiașul Nicoară, n'ar fi voit să-l mai de-
părteze din stână de lângă dânsul, dar se temea
că dragostea-i prea mare și nestăpânită să nu
le strice. Deci cu credința, că e chiar spre binele
lui ca să se deprindă din vreme cu tot greul vieții
ciobănaști, hotărî să-l trimeată la cărlani. Și ast-
fel, după câteva săptămâni de încercare petrecute
în țărâla, Nicoară, îmbrăcat ciobănește de sus până
jos și în tovarășia lui Călțun — un dulău pe
care baciul nu uitase să îl incredințeze ca pe un
bun frate — a plecat spre creasta muntelui la
stăniștea cărlanilor care nu era la cine știe câtă
depărțare, ci numai un prânz bun de suiș. Și
apoi la săptămâna ori două tot avea să se mai
răpadă el și pe la țărâla după cele de lipsă. Dar
de pe răbojul săptămânilor sorocite, abia apar-
case să se șteargă numai câteva zile și totuși
se simțea prea singur numai în
țărâșia țărâșilor vechi. Ziua, prins în graba
a se da gândurilor; sara însă,
ca macar o clipă de liniște... Lua flue-
rul, se întindea ca de obicei supț moliftul din
țărâna stănei, dar nu-l ademenea nici un cântec,

gura parcă îi era uscată, degetele ținuite. Arunca
atunci fluerul cât colo și întinzând mâinile prin
iarbă, căuta să prindă pe Călțun de urechi pentru
ca să-l pună cu botul pe pieptul lui și să stea
amândoi de vorbă, dupăcum obișnuia adeseori.
Dar numai dupăce hăjbăia în zadar cu mâinile
prin prejmă-i, își aducea aminte că voinicul și
credinciosul lui căne era tocmai pe vârful mun-
telui, de paza cărlanilor și mai ales a lui Nicoară,
băiatul acela cuminte și frumos, de care simțea
acum că i-i mai dor de cât își închipuia.

Ii părea rău că-l depărtase de țărâla și nu se
liniștea de cât cu gândul ca dimineată să trimită
veste să scoboare la stână.

A două zi mirându-se de slăbiciunea lui, hotărî
iar să îngăduie timpului se curgă după sorocul
lui; și astfel s'a chinuit între gânduri până într'a
doua Sâmbătă, când par'că să simțea mândru că
nu se dăduse bătut de dragostea pătimașă și ră-
măsese tot tare așa cum trebuia să fie atât în
fața ciobanilor mai vechi cât și într'a lui Nicoară
care mai ales nu trebuia să bănuiască de ceace
se petrecea în sufletul lui.

Sara, când rostul trebilor era încheiat ca în
vremile bune, când oițele erau aciuete în țărcuri,
iar ochiul de foc ațipise în țărâla, fluerul baciului
începuse să zică, lin, și cu șir fără să se dea
măcar cât de cât înfrânt de gândurile cari și de
data asta cercua să-l repuie; dar purtate de un-
dele furtunoase ale doinei, ele fulgerau departe
peste coastele munților, stăruind mai ales în
preajma codrului unde-i fusesse îngropat feciorul...

Intr'un târziu, când nu mai putea stăpâni dor-
rul ce-i năpustea în suflet, când doina i-se părea
că nu mai dovedește încapăt tot ce-i stătea la
inimă, smânci fluerul c'o mână, iar cu cealaltă

făcu roată împrejur ca și cum ar fi căutat să
prindă vedenia dragă ce era gata să-i scape. Mâna
întinsă se opri atunci ca pironită pe capul ciobă-
nașului Nicoară, care sosit încă de cu vreme, se
apropiase binișor de bătrân fără a cuteza să rupă
șirul doinei care-l vrăgise. Cu ochii perduți în
depărțările poleite de albul curat al lunei și cu
degetele potrivite pe fluerul dăruit lui de moș-
neagul din vale, stătea par'că gata să-l ducă la
gură. Când a simțit însă că-l atinge mâna bă-
tănuului de alături, ochii lui frumoși întâlnește pe
ai moșneagului cari ridicându-se într'un coț, îl
priviă ispititor printre lacrimi... Băietanul simți
atunci că-i picură ceva cald în inimă și mâinile-i
tremură scăpând fluerul dintre degete...

În vremea aceasta bătrânul se retrase spre el,
i-apucă capul între mâni și sărutându-i ochii și
părul bălan îngână încetișor:

Vino mai aproape «fătul taichii» și zi-i din fluer,
zi-i nu te sfii.

Flăcăiașul îndemnat de vorbele acelea cari i-se
păreau nespuse de dulci, s'apropia tot mai mult
de baciul Miron, care prinzându-l cu brațul pe
după gât, îl strânse la piept îndemnându-l:

— Așa, uite așa să stai colea lămpă taica! Mi-i
drag să te văd, că este cap tăiat, Răduc, fecioru-
meu, răpun — Dumnezeu să-l odihnească — de
Ungureni pe vremea răsmiriței... și mi-i dor
să-ți aud fluerul, căci de bună samă va fi vrut
Dumnezeu ca să zici tot așa de frumos ca
și el....

Și mâna slabă a bătrânului netezea bogăția
de păr bălan ce împodobește capul frumos al bă-
iatului, iar gura dornică după numele drag șop-
tea mereu:

Economie.

Academii de agricultură. Foia oficială anunță, că începând cu anul 1906/7 școlile agronomice din Debrețin, Keszthely și Cluj au fost ridicate la rangul de Academii. Până acum țara noastră avea numai una, la Magyar-Ovár.

Bursa de mărfuri și efecte din Budapesta.

Cota oficială pe ziua de 20 August.

INCHEEREA LA 12 ORE :

Grâu pe Oct. 1906 (100—clgr.)	7:31 — 7:32
Secară pe Octomvrie	6:17— 6:18
Orz pe Octomvrie	6:48 — 6:49
Cucuruz pe Iulie	6:63 — 6:64
Cucuruz pe 1907	5:30 — 5:31
Grâu pe Aprilie 1907	7:60 — 7:61

INCHEEREA LA 5 ORE :

Grâu pe Octomvrie 1906	7:29 — 7:30
Grâu pe Aprilie 1907	7:59 — 7:60
Secară pe Octomvrie	6:16 — 6:17
Ovăs pe Octomvrie	6:48 — 6:49
Cucuruz pe Iulie	6:64 — 6:65
Cucuruz pe 1907	5:20 — 5:21

Prețul alcoolului în Arad.

Alcool rafinat în mare	Cor. 158.—
« « mic	« 160.—
« brut « mare	« 156.—
« » « mic	« 158.—

Bursa de bucate din Timișoara.

Grâu : 78—100 kgr.	Cor. 12:00—12:20
« 79—100 «	« — — — —
Secară : 100 «	10:80—10:90
Orz : 100 « «	10:80—10:90
Ovăs mercantil 100 kgr.	11:40—11:50
Ovăs cernut 100 kgr.	11:70—11:80
Cucuruz nou 100 «	12:30—12:40
« vechiu 100 kgr.	« — — — —

Târgul de porci din Kőbánya.

De prima calitate ungară : Bătrâni, grei părechea în greutate peste 400 kgr. 112—113 fil. ; bătrâni mijlocii, părechea în greutate 300—400 kgr. — fil. ; tineri grei în greutate peste 320 kgr. 119—120 fil. calitate sașă : grei părechea peste 300 kgr. 121—123 fil. ; mijlocii părechea 250—260 kgr. greutate 126—127 fil. Ușori până la 240 kgr. 110—118 fil.

Posta Administrației.

Ivan Iancu, Almay. Am primit 5 coroane ca abonament până la 1 Octomvrie 1906.

Z. Popovici, Hosszufalu. Am primit 10 cor. ca abonament până la 1 Ianuarie 1907. Ziarul de aici merge regulat.

Redactor responsabil : Sever Bocu.

Editor proprietar : George Nichin.

ANUNȚ.

Subscrisul am lipsă de un candidat de avocat ; deci cine voește să fie aplicat în cancelaria mea, să binevoiască a-mi scrie. Cei cu praxă deja sunt preferiți. Nagy-Szt. Miklós 1/14 Aug. 1906.

dr. Nestor Oprean,
adv.

Cultivarea părului. Cea mai obvenindă cauză a căderii părului, după cum a dovedit-o cei mai renumiți medici, e însuși mătreața, cei ce sufăr de acest morb

în timpul cel mai scurt devin pleșuvi, doare-ce mătreața slăbește perii și uscă rădăcinile părului. Nenumărați medici experți din patrie și străinătate recomandă „spirtul de păr PETROLIN“, despre ce prin epistole de recu noștință se arată că după o folosire de câteva zile împiedecă căderea părului, și ori ce alt morb de cap si în mod avanta-

gios ajută la creșterea de nou a părului. La cumpărare să fiți cu băgare de samă la simbolul de mai sus. Ori ce alt spirt adus în circulație e numai o imitare și falsificare stricacioasă. Se capătă numai la pregătitorul : Drogeria și laboratorul de cosmetică **Koranyi și Wachsmann, Szabadka.**

Magazin principal la farmacia Földes

Kelemen. Se poate capătă și în prăvălia de toalete

alui Hegedüs Gyula.

Glöckner József

Spălătorie chiemică și atelier de
o o o văpsit de haine. o o oo

Seghedin, strada Iskola n-rul 27.
Timișoara-cetate. str. Hunyadi 6.

Curățește și vopsește tot felul de
haine pentru femei, bărbați și copii,
o o o rolete și broderii. o o oo

Comande din provincie se efeptuesc
punctual și prompt.

Schimbarea aceasta prea repede a lui moș Miron nu l'a mirat cătu-și de puțin pe Răduc feciorul, ci din potrivă credea că așa trebuia să stee firea lucrurilor, cum se rânduise în timpul din urmă. Cei cari se minunau de purtarea baciului erau ciobanii ceilalți cari cu toată socoteala minței lor nu puteau să priceapă ce taină poate fi la mijloc între bătrânul lor baci și băetanul acela, căzut în târla lor abia de eri de alaltăeri.

La început dragostea moșului îi cam jignise ; mai târziu însă Răduc, putu să le între și lor la inimă. Bunătatea și mai ales vorba lui cea dulce îi înduplecase pe toți ciobanii flăcăi să făurească legături de «fărtăție» cu el, iar pe cei doi strungari mai bătrâni să-i vadă cu aceiași ochi de grije ocrotitoare ca și baciul.

De altfel chiar și îndeosebi de firea lui Răduc ciobănașul, ei tot n'ar fi găsit vre-o pricină care să clociască sămânța dușmăniei și sufletele lor, Moș Miron e drept, spunea adesea că ar fi avut ceva stare dincolo, dar nici prin minte nu le-ar fi trecut c'ar fi putut să-l moștenească acolo. În stână asemeni avea prinsoare bună în cele o sută și mai bine de oiți frumoase ca niște flori și cari încă aveau să mai sporească dar nici de aci nu s'ar fi gândit vre-unul la parte de folos după moartea bătrânului, căci n'ar fi încăput de lăcomia stăpânului.

Iată dar de ce toți târlășii vechi se deprinsese răpede cu tocmeala nouă și în curând n'au mai văzut în Nicoară »străinul« de cât pe »Răduc« feciorașu baciului.

(»Viața Românească.«)

I. Ciocârlan.

Am fost bețiv în totdeauna pânăce n'am folosit medicamentul contra beuturii alui Frankl Azi mă în torc cu scârbă dela ori ce beutură spirtuoasă. K. M. casa p. Acest medicament n'are nici gust, nici miros. Se poate pune în ori și ce beutură spirtuoasă. Sănătății nu-i stricacios. Un flacon întreg 5 coroane. Acest medicament nu se poate procura și nu se poate căpăta nicăiri, decât în farmecia lui

FRANKL ANTAL

(Szeged, Felsőváros nr. 20)

Gel mai sigur medicament contra tusei, răcelei și regușelei este

zăharul lui RÉTHY

— ce se capătă în ori care farmacie. —

Prețul unui borean 60 fil. Să se ceară numai zahărul lui Réthy. Căci flaco-ue trimite pentru 3 cor. cu porto ca tot

Pregătitorul RÉTHY BÉLA farma-ist, Békésesaba. 384/1906. szám.

Stabiliment de hydrotheraphie:

Wällischhof

stațiunea de tren și postă Brunn-Maria-Enzersdorp, 30 min. departe de Viena.

Aranjament modern

(pe lângă hydrotheraphie completă, băi de soare, de aer, de acid carbonic și electric, massage, electrizare, gimnastică suedă, dietetică individualizată etc.)

Prețuri moderate.

Cu prospecte și informațiuni mai detaliate stă la dispoziție direcțiunea și medicul-șef al stabilimentului:

Dr. Marius Sturza.

A apărut și se află de vânzare la administrația »Tribunei« :

Chestiunea de naționalitate.

De Br. Eötvös József,
tradusă de Sever Bocu.

Prețul 2 coroane plus. 10 fileri porto.

ELŐZETES JELENTÉS.

Van szerencsém a n. érd. közönség szives tudomására adni, hogy

ujonnan épült modern

fényképezési

  műtermemet

 szeptember hó 1-én

Andrássy-tér 16. szám alatt

megnyitom.

Az eddigi műtermemet Forray-utca 1. sz. alatt levőt ugyanakkor bezárom.

Weisz Hugó,

fényképész.

5.11.9

Deja s'a deschis

prăvălia de pălării, ghete și de modă bărbătească

a lui

BGU Cluj / Central University Library Cluj

Erdős és Társa

în ARAD

strada Atzél Péter nr.

(In fosta localitate a lui Szabó Albe)